

Mateřská škola Brno, Křenová 76a, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

předškolního vzdělávání

Název programu

ŠKOLA PRO VŠECHNY

Účinnost od 01.09.2025

Platnost do 31.08.2029

Obsah

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	1
PREZENTACE MATEŘSKÉ ŠKOLY	2
FILOZOFIE MATEŘSKÉ ŠKOLY	5
OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ	8
Neformální kurikulum - Podmínky vzdělávání	8
1. Věcné podmínky	8
2. Životospráva	8
3. Psychosociální podmínky	9
4. Organizace	9
5. Řízení mateřské školy	12
6. Personální a pedagogické podmínky	13
7. Spoluúčast rodičů	13
8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	14
9. Povinné předškolní vzdělávání	15
10. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	16
11. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných	18
12. Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem	18
13. Individuální vzdělávání dětí	19
14. Základní gramotnosti	19
Formální kurikulum – Část výchovně-vzdělávací	22
KONCEPCE ŠKOLY A JEJÍ REALIZACE	22
Cíle školy	23
Klíčové kompetence	29
Dílčí cíle	32
Očekávané výstupy	36
EVALUAČNÍ SYSTÉM	40
Použitá literatura	42

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Mateřská škola Brno, Křenová 76 a, příspěvková organizace

Adresa: Křenová 76 a, 602 00, Brno-střed

Právní forma: Příspěvková organizace

Právní subjekt: od 1. 1. 2001

IČO: 70888027

Ředitelka školy: Mgr. Hana Jandová

Telefon: 543 241 731

E-mail: mskrenova@iol.cz, mskrenova@seznam.cz

Webové stránky: www.mskrenova.cz

Zřizovatel: Statutární město Brno, městská část Brno-střed Dominikánská 2,
601 69 Brno

Název programu: **Škola pro všechny**

Hlavní cíl

Integrace dětí s odlišným mateřským jazykem a sociálně slabých hlavně formou individuální a skupinové práce.

PREZENTACE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola Brno, Křenová 76a, příspěvková organizace se nachází v centru města (zastávka MHD Masná), v klidné lokalitě nedaleko řeky Svitavy a v blízkosti historicky významné památky gotického Zderadova sloupu. Zderadův sloup stojí v malém parku, který je součástí mateřské školy.

Škola je přízemní budova, chráněná kulturní památka s bohatou historií a původem sahajícím do 19. století, kdy byla založena Maticí školskou. Podrobné záznamy v kronice školy se datují od r. 1951. Budova byla postavena ke vzdělávacím účelům v r. 1870 a dnes je majetkem obce, včetně zahrady.

Škola je jednopodlažní budova s půdními a sklepními prostory. V roce 2006 byla prováděna přestavba vnitřních prostor - bylo vybudováno ústřední plynové topení, druhé sociální zařízení pro děti, sociální zařízení pro pracovníky výdejny, úklidová komora a šatna pro zaměstnance a malá ředitelna. Ve školním roce 2009/10 proběhla generální oprava střechy na budově školy, výměna stropů ve třídách a rekonstrukce elektroinstalace. Ve škole dále najdeme přípravnu pro výdej stravy rekonstruovanou v roce 2011. V roce 2017 proběhla výměna všech oken za nová plastová okna, byly také pořízeny nové vstupní dveře.

U školy je zahrada s mnoha vzrostlými stromy, kde mohou děti využívat dvě pískoviště, houpačky, skluzavku a přírodní prolézačky. Je zde také prostor určený pro sportovní aktivity, míčové hry apod. Děti mají k dispozici možnost zapůjčení jízdních kol, koloběžek a odrážedel. Zahrada je maximálně využívána pro volný všestranný pohybový rozvoj dětí.

Jsme dvoutřídní mateřská škola s kapacitou 52 dětí. Třídy jsou rozděleny podle věku na třídu Berušky (menší děti ve věku 3 – 4 let) a třídu Motýlci (předškoláci, děti 5 – 6 let). Naším cílem je vytvořit ve škole rodinné prostředí (nenahrazuje rodinné prostředí, pouze jej doplňuje), kde se děti cítí dobře a spokojeně. Pomáháme dětem získat důvěru v sebe samé,

podporujeme přirozený bio-psycho-sociální rozvoj jejich osobnosti. Snažíme se také o přirozený rozvoj samostatného rozhodování, ale také spolupráce s ostatními dětmi.

V mateřské škole se jídlo nepřipravuje, stravování je každodenně dováženo ze školní jídelny Nádvorní, ve škole je pouze porcováno a servírováno.

Ve škole pracují celkem 4 pedagogické pracovnice a 2 provozní zaměstnanci. Vzhledem k lokalitě mateřské školy, na škole působí také 2 AP, kteří jsou určení pro práci dětí s OMJ, podpůrným opatřením a dětmi ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Třídní vzdělávací programy v jednotlivých třídách vycházejí ze školního vzdělávacího programu s názvem „Škola pro všechny“.

Podporujeme zdravý tělesný rozvoj dětí prostřednictvím řady sportovních aktivit (cvičení jógy pro děti, plavání, lyžování, pohybový kroužek tanečky), pravidelně navštěvujeme solnou jeskyni. Děti se účastní kulturních akcí a výletů ve městě Brně. Snažíme se co nejvíce využívat možnosti pobytu dětí venku, ať už se jedná o pobyt na školní zahradě nebo procházku po blízkém okolí. Během pobytu venku se přirozeně rozvíjí pohybové dovednosti i prostorová orientace dětí.

Naše škola se dále zaměřuje na rozvoj jazykových schopností dětí (individuální přístup k dětem cizinců z odlišného kulturního prostředí) a také na správný vývoj dětské řeči. Nabízíme logopedickou prevenci vad řeči dětí předškolního věku, která probíhá skupinovou formou.

Naším cílem je, aby děti během pobytu v mateřské škole prožívaly chvíle pohody a radosti, aby se cestou přirozené výchovy rozvíjely ve zdravě sebevědomé jedince, kteří se dokáží samostatně rozhodovat. Snažíme se děti dostatečně připravit na všechny změny spojené s přechodem do základní školy a následně také dalších etap života, aby se dobře začlenily do společnosti.

Mateřská škola rozvíjí spolupráci s:

- SPC Veslařská (s logopedickým zaměřením), Voroněžská, Kociánka (pro tělesně postižené), Ibsenova, Štolcova (s poruchou autistického spektra)

- ZŠ Řehořova, ZŠ Kneslova, ZŠ Křenova
- Pedagogicko-psychologická poradna Kohoutova
- IQ Roma servis
- romské středisko DROM
- Magistrát města Brna
- STAREZ – SPORT Brno a.s.
- Kometa Brno
- Knihovna Jiřího Mahena v Brně

V mateřské škole nabízíme:

- prevence a odstraňování vad výslovnosti logopedickým preventistou
- léčebný tělocvik (cvičení nožní klenby a správné držení těla)
- kulturní akce, výlety
- výuka anglického jazyka
- ESS
- tanečně-pohybový kroužek
- pobyty ve škole v přírodě
- návštěva solné jeskyně
- dle přání rodičů kurzy plavání, lyžování...

FILOZOFIE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Analýza současného stavu

Většina dětí přicházejících do naší MŠ pochází z rodin, které jsou méně schopné dětem poskytnout pevné zakotvení v životě (málo podnětné, socio-kulturně znevýhodněné prostředí, u romských dětí a dětí s OMJ - handicap jazykové bariéry).

Proto se naše škola stává místem, kde děti mají možnost a příležitost své „nedostatky“ v rámci možností odstranit, dohnat. Tímto se kladou na pracovnice MŠ velké nároky. Více úsilí nás stojí individualizace cílů podle potřeby nejen skupiny, ale každého dítěte, aby se nabízenou činností uspokojivě rozvíjelo, odneslo si z každého dne v MŠ něco nového, podnětného, příjemného. Snažíme se nabízet řešení, která jsou dětem blízká, přístupná, rozvíjející, zajímavá. Snažou se rozvíjet osobnost dítěte po všech stránkách. Chceme, aby se děti nebály promluvit, vyjádřily svůj názor, zvládaly své emoce. Snažíme se vlastním příkladem učit děti pozitivně myslet, jednat, orientovat se, pozorně vnímat, naslouchat jejich přáním a problémům.

Spolupráce mezi dětmi probíhá tou nejjednodušší formou - v běžném kontaktu, při hrách, stolování, pomoc slabšímu, pomalejšímu kamarádovi. V dětech je stále potřeba rozvíjet pocit přátelství, lásky, důvěry, neboť nám jde o jednu společnou věc mít děti zdravé, samostatné, vyrovnané a vychované.

Vize naší mateřské školy

Naše škola se stane místem, kam bude každé dítě chodit rádo, kde získá základní znalosti a dovednosti, místem, kde se plně respektují individuální zvláštnosti každého dítěte a jeho právo na různost a individuální tempo. Základem bude partnerský vztah mezi dětmi a mezi učitelkou a dítětem.

Cílem je vycházet z individuálních zvláštností dítěte, přihlížet k jeho potřebám a rozdílným schopnostem, naučit se postojům, které spočívají v úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví.

Vytvářet pro dítě takové prostředí, které bude dítěti příjemné a stimulující, přijímat každé dítě takové jaké je, zprostředkovávat zkušenosti.

Veškeré snažení nás zaměstnanců školy je zaměřeno na to, aby dítě bylo maximálně šťastné a spokojené. Nedílnou součástí je vytvářet na pracovišti prostředí plné pohody a vzájemné důvěry.

Jak toho dosáhneme?

- přijímáme děti do MŠ se zájmem o ně samotné
- stanovíme taková pravidla uspořádání života a dne v MŠ, která umožní učitelce uspokojovat individuální potřeby dětí, pružné rozhodování, vzájemnou informovanost a komunikaci s rodiči
- vytvoříme podmínky pro dostatek volného a bezpečného pohybu, který je neoddělitelný od pohody duševní a sociální
- zajistíme dětem pestrou, vyváženou a plnohodnotnou stravu, odpovídající biologickým potřebám vyvíjejícího se dětského organismu
- vytvoříme v prostorách mateřské školy vstřícné, estetické, podnětné a hygienické prostředí
- připravíme pro děti podmínky pro plynulý přechod z MŠ do ZŠ, včetně správné výslovnosti
- seznamovat děti s tradicemi jako je Mikuláš, Vánoce, karneval, Den matek, Den dětí, rozloučení se školáky
- budeme dbát na oboustrannou dohodu mezi učitelkou a rodiči, při řešení problémů týkajících se dětí
- vytvoříme společná pravidla chování

Jaké děti chceme vychovat?

- aby byly zdravé, spokojené, dychtivé všeho nového
- aby jim byla umožněna nápodoba práce dospělých

Úkoly vyplývající z koncepce školy

- co nejvíc využívat pobytu venku k obohacení dětských zážitků
- pečovat o úpravu a údržbu školní zahrady
- soustavně udržovat estetický vzhled tříd a celé školy
- sbírat pracovní materiál a využívat ho pro pracovní činnosti
- šetřit materiál, pomůcky a hračky
- denně sledovat správnou výslovnost
- co nejvíce zařazovat cvičení nožní klenby a správného držení těla

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Neformální kurikulum - Podmínky vzdělávání

1. Věcné podmínky

- zajištění prostorového uspořádání tak, aby vyhovoval skupinovému i individuálnímu činností
- děti se samy podílejí svými výtvary na úpravě a výzdobě interiéru budovy
hračky jsou umístěny většinou tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samy brát a samy je i ukládat
- hračky, pomůcky, materiály jsou průběžně obnovovány a doplňovány
- dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a jsou estetického vzhledu
- na budovu MŠ bezprostředně navazuje zahrada
- vnitřní i venkovní prostory MŠ jsou vybaveny tak, že umožňují dětem dostatek pohybu

2. Životospráva

- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava
- zajištěn pravidelný denní rytmus a řád
- zajištěn pitný režim
- každodenní a dostatečný pobyt venku
- mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy
- respektování individuální potřeby spánku a odpočinku jednotlivých dětí

3. Psychosociální podmínky

- cílem všech pracovníků MŠ je vytvořit bezpečné, klidné a láskyplné prostředí, se vztahy vzájemné důvěry a tolerance
- pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování
- předcházení šikaně a jiným sociálně patologickým jevům, případné rychlé řešení
- zaměření se na komunitu třídy
- vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dětí a potřebám jejich života
- všechny děti v naší mateřské škole mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti
- převažují pozitivní hodnocení a pochvaly, jsou konkrétní a věcné
- rozvíjíme u dětí vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu
- děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídě vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi

Pravidla soužití v naší mateřské škole:

- neodcházet ze třídy bez domluvy s učitelkou
- dodržovat hygienu
- dávat věci na svá místa
- dokončovat započatou práci
- nekřičet, používat vhodná slova
- umět požádat o pomoc, poděkovat
- neubližovat si, ale pomáhat je-li třeba

4. Organizace

- děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí a soukromí
- mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat

- do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity (cvičení nožní klenby a správného držení těla...) a procvičování správné výslovnosti

Režim dne – třída Motýlků

6:30	7:30	Obě třídy spojeny ve třídě Motýlků
7:30	8:45	Scházení dětí ve svých třídách, volné hry a spontánní činnosti dětí, individuální práce, pohybové aktivity – tělovýchovná chvilka, komunikativní kruh
8:45	9:15	Hygienické návyky, dopolední svačina
9:15	9:50	Pokračování či dokončení dopolední vzdělávací činnosti – spontánní, řízené, skupinové, individuální, frontální. Příprava na pobyt venku a hygiena.
9:50	11:50	Pobyt venku – různé pobytové aktivity, seznamování s přírodou a s okolním světem. V případě nepříznivého počasí pokračují volné či řízené činnosti dětí ve třídě.
11:50	12:00	Převlékání, hygiena, oběd a příprava na odpočinek
12:00	14:30	Odpočinek na lehátku, relaxace, podle zájmu a potřeb hry, individuální a skupinové činnosti
14:30	15:00	Hygiena, odpolední svačina
15:00	15:30	Hry a činnosti dle volby dětí – individuální, skupinové
15:30	16:30	Obě třídy jsou spojeny ve třídě Motýlků

Režim dne – třída Berušek

6:30	7:30	Obě třídy spojeny ve třídě Motýlků
7:30	8:45	Scházení dětí ve svých třídách, volné hry a spontánní činnosti dětí
8:45	9:15	Hygienické návyky, dopolední svačina
9:15	9:40	Individuálně plánované dopolední vzdělávací činnosti zaměřené na psychomotorický, kognitivní, osobnostní, sociální a morální rozvoj. Rozvoj řeči. Příprava na pobyt venku a hygiena.
9:40	11:40	Pobyt venku – různé pobytové aktivity, seznamování s přírodou a s okolním světem. V případě nepříznivého počasí pokračují volné či řízené činnosti dětí ve třídě.
11:40	12:00	Převlékání, hygiena.
12:00	14:30	Oběd, poslech pohádek, spánek na lehátku, relaxace, klidové činnosti ve třídě dle individuálních potřeb dětí.
14:30	15:00	Hygiena, odpolední svačina
15:00	15:30	Hry a činnosti dle volby dětí – individuální, skupinové
15:30	16:30	Obě třídy jsou spojeny ve třídě Motýlků

5. Řízení mateřské školy

Vnější informační a komunikační systém obsahuje:

- průběžnou každodenní komunikaci
- volně přístupný Školní vzdělávací program
- zpřístupnění informací o akcích školy a organizaci na nástěnkách
- obsah činností s dětmi na nástěnkách
- umožnění navštěvovat mateřskou školu ještě před nástupem dítěte
- pedagogické pracovnice-rodíče-každodenní komunikace

Vnitřní informační a komunikační systém obsahuje:

- ředitelka - učitelky - ostatní personál - děti - každodenní komunikace
- ředitelka - učitelky - každodenní komunikace, pedagog. porady
- ředitelka - ostatní pracovnice - každodenní komunikace, provozní porady

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou vymezeny v pracovních náplních

Spolupráce

Mateřská škola je podporována svým zřizovatelem - Statutárním městem Brnem - městskou částí Brno-střed jehož představitelé se spolupodílí na vytváření zdravého a podnětného prostředí mateřské školy

Spolupracujeme:

- se ZŠ Řehořova, ZŠ Kneslova, ZŠ Křenová (vzájemné návštěvy a účast na různých akcích)
- se SPC Veslařská při odstraňování špatné výslovnosti a výběru integrovaných dětí s vadami řeči
- S PPP na ulici Čechyňské a Kohoutové (pedagogicko – psychol. služby)

- s institucemi zabývajícími se romskou problematikou (IQ roma servis, DROM, Nová škola, sociálními pracovníky)
- s KP NPI v Brně oblast pro podporu pedagogů vyučujících děti žáky cizince
- sociální odbor, OSPOD

6. Personální a pedagogické podmínky

Ředitelka: Mgr. Hana Jandová

Učitelky: Naděžda Přikrylová, Vladimíra Dobíšková, Jana Hořínková

Asistenti: Alena Michalcová, Olha Lavreniuk

Školnice: Alena Veselá

Provozní zaměstnanci + výdej stravy: Alena Veselá, Liliia Zhurna

- všechny pracovnice, které pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci
- každá pedagogická pracovnice při své práci vychází z dobré znalosti dítěte, sleduje jeho chování, činnosti, zájmy, vztahy ke kamarádům
- vybírá pro hry vhodné motivy, vyčleňuje prostor pro hru, zajišťuje dostatek hraček, pomůcek a materiálu k různým spontánním hrám
- pracovní doba pedagogů je organizována tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče

7. Spoluúčast rodičů

Spolupráci s rodiči rozvíjíme:

- při pravidelném informování o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení
- při podporování rodinné výchovy a pomoci rodičům v péči o dítě, nabízíme rodičům poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí

8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzhledem k tomu, že v naší mateřské škole vzděláváme děti se sociálním znevýhodněním a děti z jazykově odlišného prostředí máme nastaveny podmínky a cíle tak, aby bylo osvojení specifických dovedností na úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dětí. Usilujeme o to, aby bylo prostředí školy zklidňující a pro děti podnětné, o zmírnění sociokulturního oslabení dětí prostřednictvím individuální podpory ze strany učitelky, zvýšení motivace dítěte oceňováním a dále zaměřením se na přirozený rozvoj vztahů a kooperace s ostatními dětmi ve třídě.

Děti z odlišného jazykového prostředí motivujeme a podněcujeme k rozvoji jazykových kompetencí prostřednictvím jazykových her (úměrně jejich věku), při kterých využíváme rozmanitých didaktických forem. Slovně doprovázíme a komentujeme veškeré činnosti, které děláme, při práci využíváme hodně názornosti. Usilujeme o odstranění jazykových bariér a následný rozvoj komunikačních dovedností formou skupinových a individuálních cvičení, vždy však s ohledem na individuální potřeby a schopnosti dětí. Při práci s dětmi z odlišného jazykového prostředí postupujeme tak, abychom respektovaly jejich kulturní specifika a umožnily tak rozvoj multikulturního a inkluzivního prostředí.

Pro zajištění individuálního přístupu pedagoga k dítěti působí na škole asistent pedagoga.

Myšlenka integrace je nám blízká. Integrací dětí se zdravotním postižením do společnosti a inkluzí – dochází ke splynutí v jednu společnost, ve které se všichni vzájemně respektujeme. Spolupracujeme s PPP a SPC – konzultujeme jejich doporučení společně s rodiči.

Povinnosti předškolního pedagoga

- spolupracovat ve třídě při tvorbě TVP
- spolupracovat se všemi zaměstnankyněmi MŠ
- dále se vzdělávat, obohacovat se o nové poznatky - pedagogické, psychologické a zdravotnické
- být vzorem dětem i rodičům zdravým životním stylem

- vystupovat na veřejnosti jako tým
- rozvíjet loajalitu ke škole, která je dána podporou cílů školy a zájmem o vše, co s prací školy souvisí.

Další práva, specifické a konkrétní povinnosti učitelek jsou rozpracovány samostatně v pracovních náplních.

Nedílnou součástí naší mateřské školy jsou tradice:

- oslavy narozenin
- přijde k nám Mikuláš
- oslavy Vánoc
- Den matek
- Den dětí
- rozloučení se školáky

Rituál

- ranní přivítání s učitelkou - sdělení prvních informací a prožitků
- komunitní kruh - sdílení prožitků, naslouchání

9. Povinné předškolní vzdělávání

Novela školského zákona, zákon č. 178/2016 Sb. zavádí s účinností od září 2017 povinné předškolní vzdělávání a zavádí individuální vzdělávání dětí jako možnou alternativu plnění povinného předškolního vzdělávání v mateřské škole. Povinné předškolní vzdělávání a přednostní přijímání k předškolnímu vzdělávání s účinností od 1. ledna 2017 je stanoveno dětem, které dosáhnou pěti let do měsíce září, nastoupit v následujícím školním roce k povinnému předškolnímu vzdělávání

Povinné předškolní vzdělávání v mateřské škole je bezplatné. Vedle vzdělávání v mateřské škole školský zákon umožňuje tři další způsoby plnění povinného předškolního vzdělávání – individuální vzdělávání, vzdělávání v přípravné třídě (přípravném stupni základní školy speciální) a v zahraniční škole.

Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech alespoň 4 souvislé hodiny denně (tedy nejméně od 8:30 do 12:30). Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech školních prázdnin.

Podmínky pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání jejich neúčasti stanovuje školní řád. Ředitelka mateřské školy je oprávněna požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte.

10. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let je třeba ve škole přijmout opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných (materiálních) a personálních podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání, financování a spolupráce.

Uzpůsobení podmínek pro vzdělávání je plně v kompetenci ředitelky školy. Ředitelka školy rozhoduje ve všech záležitostech týkajících se poskytování vzdělávání a školských služeb, pokud zákon nestanoví jinak; odpovídá za to, že škola poskytuje vzdělávání v souladu s tímto zákonem a se školním vzdělávacím programem, dále též odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a odpovídá za zajištění dohledu nad dětmi.

Věcné (materiální) podmínky

V oblasti věcných (materiálních) podmínek je třeba zvážit vhodnost některých stávajících hraček (věková hranice vhodnosti použití hračky je uvedena na obalu výrobku), didaktických pomůcek a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let v dané třídě mateřské školy. Záleží na tom, zda je věkové složení dětí ve třídě homogenní nebo heterogenní a podle toho eliminovat nebo odstupňovat přístupnost některého vybavení – uzavíratelné skříňky, vyšší police apod. Postup bude stejný jako ve věkově smíšených skupinách dětí (třídách), které již existují a kde je některé vybavení taktéž využíváno jen omezenou skupinou dětí (dle věku) s ohledem na bezpečnost a zdraví ostatních.

Mateřské školy nebudou muset vyřazovat žádné hračky, ani nebudou muset zřizovat samostatné herny pro nejmladší děti. Vhodné bude rozšířit sortiment vybavení vhodného pro

děti mladší tří let, nicméně postupné a průběžné obnovování a doplňování hraček, pomůcek, náčiní, materiálu a doplňků tak, aby odpovídalo počtu a věku dětí. Prostředí musí být takové, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne. Nezbytné bude vyčlenit prostor (skříň) pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny, vlhčené ubrousky apod.).

Mateřská škola je pro dítě ve věku od dvou let zpravidla první institucí, kde přichází do kolektivu vrstevníků, kde se vzdělává. V adaptačním režimu je důležitá provázanost režimu mateřské školy s režimem v rodině. Děti by se měly cítit v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně (umožněno používání specifických osobních pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty). Zásadní je však pro zajištění zmíněných podmínek aktivní budování vztahů a spolupráce s rodinou.

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Potřebuje stálý pravidelný denní režim (dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování), více klidu (prostor k odpočinku během dne), více individuální péče (vzdělávací činnosti realizované důsledně v menších skupinách či individuálně), srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely jeho jednání.

Z hlediska organizačního zajištění chodu je třeba umožnit dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování, zohlednit v souladu s právními předpisy počet dětí ve třídě mateřské školy. Organizace vzdělávání a plánování činností v mateřské škole má vycházet z potřeb a zájmů.

11. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

V naší MŠ se snažíme pomocí metod diagnostiky odhalit u dětí mimořádné schopnosti či nadání a rozvíjet formou rozmanité vzdělávací nabídky – děti, které se projevují atypicky v určité oblasti poznání, mají vynikající paměť, myšlení, pozornost. Rozvíjíme individuálně pomocí her tzv. „Chytrých hraček“, pracovních listů, hlavolamů, výukových programů na PC, Logica Piccola a jiných logických her, využíváme encyklopedii, přístup na internet s I-pod, IT tabule.

12. Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

V současné době tvoří tyto děti více než 50%. Některé slyší češtinu poprvé v naší MŠ. Dětem s OMJ je věnována individuální jazyková péče za podpory AP. Pro děti z jiného jazykového prostředí je vypracován „Plán jazykové podpory“ na kterém spolupracuje pedagog společně s AP. Asistent pedagoga pomáhá zvládnout základy ČJ – střídá a navštěvuje obě třídy a věnuje se dětem v malých skupinách.

Spolupracujeme s META o.p.s. a zaměřujeme se na logopedickou prevenci.

Jak pracujeme při skupinové jazykové přípravě dětí:

- na začátku školního roku ředitelka zřídí skupinu, kde jsou alespoň 4 děti s OMJ, které plní povinnou předškolní docházku. Této skupině je poskytována bezplatná jazyková příprava, která by měla zajistit plynulý přechod do ZŠ. Pokud není možné zřídit skupinu pro jazykovou přípravu dětí (je méně než 4), probíhá jazyková příprava v rámci běžných dopoledních činností. Učitelka při práci s dětmi využívá následující téma zahrnuté v TVP
 - seznamování
 - třída
 - mateřská škola
 - rodina
 - co rád dělám

- čas
- stravování
- lidské tělo a oblečení
- místo kde žiji
- příroda

Pro děti jsou připraveny aktivity, které herní formou rozvíjí jejich jazykové schopnosti a dovednosti.

Pomůcky:

- výukové kartičky
- I-školička „Barevné kamínky“ (interaktivní tabule, tablet)
- Logico Piccolo
- didaktické pomůcky směřující k tématu

Příprava probíhá ve třídě Motýlků a třídě Berušek.

13. Individuální vzdělávání dětí

- týká se dětí, které mají povinný poslední rok předškolního vzdělávání
- naše škola provede 1x ročně ověření úrovně očekávaných výstupů podle RVP PV

14. Základní gramotnosti

V RVP PV jsou vymezeny dvě základní gramotnosti čtenářská a matematická

Čtenářská gramotnost

Čtenářská gramotnost je schopnost využívat soubor znalostí, dovedností a postojů při práci s texty v nejširším slova smyslu. Utváří se celoživotně. Vzdělávání otevírá možnosti pro její systematický rozvoj. Vstřícný vztah ke čtení chápeme jako základní předpoklad pro další rozvoj čtenářství a čtenářské gramotnosti. Pokud u dítěte vznikne zájem o četbu a vytvoří se tak návyk pravidelného čtení, které mu přináší zážitek z četby,

zvyšuje se šance, že se jeho čtenářské dovednosti a znalosti budou rozšiřovat. Chceme, aby se z dětí staly nezávislé a přemýšliví čtenáři. Nezávislý čtenář uvážlivě volí četbu, reflektuje průběh svého čtení a čtenářství, využívá vhodné strategie a postupy při práci s texty.

Předškolní období je rozhodující pro založení vztahu dítěte ke knize, k seznamování s různými formami mluveného a čteného projevu. Vedeme děti k rozvoji řeči a rozšiřování slovní zásoby, k pozornosti, soustředění a koncentraci, umění naslouchat, zapamatovat si a následně vše vyjádřit různými způsoby. Čtenářskou gramotnost rozvíjíme kladením otázek vedoucích k porozumění obsahu a hledáním odpovědí na ně, odhalováním podstatných informací, formulováním hlavních myšlenek textu, předvídáním obsahu, odhadováním významu neznámých slov. Děti také tvoří vlastní díla (obrázkový seriál, ilustraci k textu či krátké záznamy), vyvozují závěry, diskutují s ostatními, obhajují své názory nebo se učí přijmout názor druhých, reflektují své čtenářské zážitky. Zásadní úlohu pro rozvoj čtenářské gramotnosti od nejranějšího věku sehrává rodina, která by měla dítěti připravit prostředí s dostatečným množstvím kvalitních podnětů. Mateřská škola může rodinu v tomto ohledu hodně podpořit vlastním příkladem, vzájemným předáváním inspirace, zapojením rodičů do života školy.

Matematická gramotnost

Matematická gramotnost je schopnost jedince poznat a pochopit roli, kterou hraje matematika ve světě, dělat dobře podložené úsudky a proniknout do matematiky tak, aby splňovala jeho životní potřeby jako tvořivého, zainteresovaného a přemýšlivého občana.

V předškolním vzdělávání podporujeme u dětí rozvoj prostorového vnímání a vnímání kvantity. Při řešení problémů děti využívají metodu pokus-omyl, experimentování a postřehování. Základním prostředkem pro získávání dovedností je spontánní hra, didaktická hra, manipulativní činnosti, situační učení, v geometrii pak modelování a konstruktivní hra. Při řešení logických úloh jsou u dětí rozvíjeny důležité myšlenkové operace (třídění, uspořádání, analýza, syntéza, analogie) a práce s podmínkami. Vedeme děti k objasňování postupů a řešení. Vhodným nástrojem je i práce s chybou. V předškolním vzdělávání využíváme „čtení“ obrázkového písma a didakticky laděných pohádek, hádanek, písniček a

říkanek s matematickým obsahem. Dítě předškolního věku využívá symbolický jazyk (např. šipky) a rozpozná význam piktogramů, vhodných pro svou věkovou kategorii. Zdokonaluje se při používání pojmů, rozšiřuje si svou slovní zásobu adekvátně věku a situaci. Na své vývojové úrovni zobecňuje získané dílčí zkušenosti a znalosti, objevuje zákonitosti a zdůvodňuje (argumentuje), aktivně používá různé jednoduché matematické jazyky (záznamy).

Formální kurikulum – Část výchovně-vzdělávací

KONCEPCE ŠKOLY A JEJÍ REALIZACE

Výchovně-vzdělávací práci podřídí individuálním potřebám a zájmům dětí, s cílem pomoci dítěti stát se autentickou, skutečnou osobností.

Základy osobnosti:

- orientovat se sám v sobě – osobnostní orientace
- orientovat se v sociálních vztazích – zapojovat romské i jiné etniky a děti se sociálně slabých rodin
- umět se orientovat v lidské práci, přírodě, ekologii, v etice a morálce
- podchytit začínající vady nožní klenby a správného držení těla

Vést děti k samostatnosti, tvořivosti, logickému myšlení, zodpovědnosti.

Děti budou vedeny k lásce k lidem, ke zvířatům a rostlinám, k úctě k životu a svému zdraví, nutnosti dbát o jeho ochranu.

Realizace

1. Respektovat základní potřeby dítěte

- hygienické a fyziologické potřeby dítěte
- potřeby bezpečí, lásky a náklonosti
- potřeba uznání
- potřeba osobního vývoje a seberealizace

2. Zpracovávat diagnostiku dětí

3. Výchovnou práci směřovat tak, aby dítě motivovala k činnosti a rozvíjela jej po všech stránkách

4. Propojenost školy a rodiny – individuální práce s rodiči, zajišťovat informovanost rodičů o činnosti v MŠ, o dítěti
5. Používat pochvaly jako hlavního výchovného stimulu
6. Spolupráce se ZŠ – požadavky na předškolní děti dát do souladu s požadavky a nároky učitelů v prvních třídách ZŠ
7. Spolupráce s logopedem – všechny děti odchází do ZŠ se správnou výslovností
8. Spolupráce s neziskovými organizacemi zabývajícími se inkluzí
9. Denní cvičení nožní klenby a správného držení těla

Vytvářet na škole pozitivní mezilidské vztahy, důvěru a spolupráci ve všech vazbách (děti – zaměstnanci – rodiče – veřejnost).

Cíle školy

Naším cílem je vytvořit v dětech základy pro jejich celoživotní vzdělávání. Připravit děti tak, že až budou opouštět naši školu, budou vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, sebevědomé, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat tvořivě, přemýšlet a jednat. Budou ochotni nejen přijímat, ale taky dávat. Schopny čelit problémům, které život přináší.

Naše škola má motivační název „ŠKOLA PRO VŠECHNY „což plně vystihuje rozložení dětí v naší škole – je zde více jak 50 % dětí s odlišným mateřským jazykem a odlišnou kulturou. Proto je zde prvotní cíl děti naučit český jazyk alespoň na takové úrovni, aby se mohly začlenit do dalšího vzdělávání v České republice.

Většina dětí přicházejících do naší MŠ pocházejí z rodin s odlišným mateřským jazykem a kulturou, kdy děti nemají ani základy českého jazyka.

Proto se naše škola stává místem, kde děti mají možnost a příležitost své „nedostatky“ v rámci možností odstranit, dohnat. Tímto se kladou na pracovnice MŠ velké nároky. Více úsilí nás stojí individualizace cílů podle potřeby nejen skupiny, ale každého dítěte, aby se nabízenou činností uspokojivě rozvíjelo, odneslo si z každého dne v MŠ něco nového, podnětného, příjemného. Snažíme se nabízet řešení, která jsou dětem blízká, přístupná, rozvíjející, zajímavá. Snažou se rozvíjet osobnost dítěte po všech stránkách. Chceme, aby se děti nebály promluvit, vyjádřily svůj názor, zvládaly své emoce. Snažíme se vlastním příkladem učit děti pozitivně myslet, jednat, orientovat se, pozorně vnímat, naslouchat jejich přáním a problémům.

Spolupráce mezi dětmi probíhá tou nejjednodušší formou – v běžném kontaktu, při hrách, stolování, pomoc slabšímu, pomalejšímu kamarádovi. V dětech je stále potřeba rozvíjet pocit přátelství, lásky, důvěry, neboť nám jde o jednu společnou věc mít děti zdravé, samostatné, vyrovnané a vychované.

Čeho chceme dosáhnout.

Naše škola se stane místem, kam bude každé dítě chodit rádo, kde získá základní znalosti a dovednosti, místem, kde se plně respektují individuální zvláštnosti každého dítěte a jeho právo na různost a individuální tempo. Základem bude partnerský vztah mezi dětmi a mezi učitelkou a dítětem.

Dalším cílem je pokračovat v digitalizaci školy a do roku 2026 využít všechny vhodné nabízené finanční prostředky MŠMT na vybavení školy digitálními technologiemi pro rozvoj informatického myšlení a digitálních kompetencí prostřednictvím **Národního plánu obnovy v rámci komponenty 3.1 Inovace ve vzdělávání v kontextu digitalizace**. Tímto chceme docílit a podpořit rozvoj osobnosti dětí s ohledem na jejich potřeby, zájmy a nadání. Aby se děti učily být samy sebou a zároveň se přizpůsobovaly životu s ostatními dětmi a tím se zvyšovala úroveň připravenosti jak na vstup do školy, tak na vstup do života.

Dále budeme posilovat v rámci ŠVP Environmentální výchovu tak, aby byla nedílnou součástí všech vzdělávacích aktivit s cílem vychovat ohleduplné a odpovědné bytosti ve všech ohledech jejich konání, aby si uvědomovaly odpovědnost k okolnímu prostředí a vypěstovaly si úctu k životu ve všech jeho formách V neposlední řadě chceme zvýšit kvalitu

výchovy, vzdělání a celého chodu školy a zachovat vzájemnou spolupráci, kde vládnou vztahy vzájemné úcty a důvěry mezi zaměstnanci, dětmi a rodiči.

Jakými prostředky.

Nákupem nových didaktických pomůcek. Spoluprací se všemi spolupracujícími organizacemi, rodiči jak formou přímé, tak i nepřímé aktivity.

Náš ŠVP vychází z požadavků RVP pro předškolní vzdělávání vydaný opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy z roku 2021 s názvem

„Škola pro všechny“

Je rozdělen do čtyř integrovaných bloků, které vychází ze střídání čtyř ročních období, jejich charakteristických znaků, činností a zvyků. Jsou tvořeny tak, aby zasahovaly do všech vzdělávacích oblastí, vzájemně se doplňovaly, prolínaly a plynule přecházely jeden do druhého.

Integrované bloky

- 1. Podzimní čarování**
- 2. Zimní radování**
- 3. Jarní probouzení**
- 4. Letní skotačení**

Každý integrovaný blok obsahuje témata, s kterými může paní učitelka pracovat podle svého uvážení ve volném časovém rozsahu. Záměrem je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické a sociální. Paní učitelky si téma rozpracují s přihlédnutím na věk dětí a individuální potřeby a pomohou umožnit dětem chápat a respektovat různé kultury, tradice a názory. Je společným východiskem pro práci učitelek v rámci jednotlivých tříd. Na jeho základě si každá učitelka připravuje svůj plán – TVP. Uplatňujeme prožitkové učení v řízené a neřízené činnosti. Formou práce a metodami navazujeme na ml. třídu dětí 3 – 4 letých cílenou vzdělávací nabídkou k dosažení klíčových kompetencí pro nástup dítěte do ZŠ (schopnost sebevyjádření, samostatně se rozhodovat, logicky myslet, samostatnosti, grafomotorikou...)

Témata k integrovaným blokům:

1. Podzimní čarování

- 1.1. My jsme kamarádi, my se máme rádi
- 1.2. Foukej, foukej větříčku
- 1.3. Zvířátka na podzim
- 1.4. Vyletěl si pyšný drak
- 1.5. Čáry, máry – fuk!

2. Zimní radování

- 2.1. Na okýnko zaťuká
- 2.2. Přejde k nám čert s Mikulášem
- 2.3. Vánoce, Vánoce přicházejí
- 2.4. My tři králové jdeme k vám
- 2.5. Pro toho kdo churaví, vaříme čaj voňavý

3. Jarní probouzení

- 3.1. Kniha - přítel člověka
- 3.2. Zvířátka a jejich mláďátka
- 3.3. Uvíváme věneček
- 3.4. Hody, hody doprovody
- 3.5. Jedeme, letíme, plujeme

4. Letní skotačení

- 4.1. Moje maminka
- 4.2. Brzy budu školákem
- 4.3. Od pondělka do pátku, vyprávím si pohádku
- 4.4. Kdo má v trávě domeček?
- 4.5. Těšíme se na prázdniny

Plánování ve třídě se řídí těmito pravidly:

- časové období jednotlivých témat je odvozeno od náročnosti tématu a zpětné vazby“ dosažených výsledků práce s dětmi
- dílčí cíle jednotlivých oblastí tématického okruhu plánují učitelky společně
- plánované činnosti vycházejí z podmínek třídy a zaměření učitelek
- upřednostňujeme volnou hru, psychomotorická cvičení, námětové hry, práce s encyklopediemi, ruční práce s výtvarným a přírodním materiálem
- uplatňujeme metody: komunitní kruh, diskusní kruh, tvořivá dramatika, využití situací, řízené skupinové, individuální i frontální činnosti

V třídním plánu spojujeme všech pět oblastí:

biologickou, psychologickou, sociálně kulturní, interpersonální a enviromentální

Naplnění dílčích cílů sledujeme těmito charakteristickými evaluačními kritérii:

- v oblasti **biologické**
 - dítě zná svoje tělo a využívá je podle možností
- v oblasti **psychologické**
 - dítě si uvědomuje svoji identitu, umí vyjádřit své pocity a přání, přiměřeně řeší problémy a důvěřuje si, je schopno se na určitou dobu soustředit
- v oblasti **sociálně kulturní**
 - dítě respektuje pravidla, orientuje se v nejbližším okolí, chápe různé sociální role
- v oblasti **interpersonální**
 - dítě navazuje kamarádské vztahy, je schopno komunikovat bez zábran, umí naslouchat, dokáže přijmout autoritu cizí osoby
- v oblasti **enviromentální**
 - dítě vnímá různorodost světa a zaujímá k němu kladný postoj

Hlavní úkoly

- Cílem je vytvořit podmínky pro tělesný, duševní a společenský rozvoj každého dítěte. Usilujeme o utváření základních návyků a dovedností, které jsou nezbytnou podmínkou pro plynulý přechod do základní školy.
- Cílem je vypěstovat povědomí o lidském těle a zdraví člověka. V předškolním věku především upevnit návyky spojené se správným držením těla a posílením dětské nožní klenby. Naší snahou je podpořit zdravý životní styl a upevnit u dětí pohybové návyky, které budou přetrvávat i v dalších etapách jejich života.
- Prováděním pravidelných logopedických cvičení a soustavným procvičováním gymnastiky mluvidel chceme docílit toho, aby všechny děti odcházely do základní školy se správnou výslovností a bez výraznějších logopedických vad řeči.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dílčí cíle

Oblasti ve vzdělávání

- 1. Dítě a jeho tělo**
- 2. Dítě a jeho psychika**
- 3. Dítě a ten druhý**
- 4. Dítě a společnost**
- 5. Dítě a svět**

5.1 Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

5.2. Dítě a jeho psychika

5.2.1 Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

5.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

5.2.3 Sebepojetí, city, vůle

Dílčí vzdělávací cíle

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

5.3 Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

5.4 Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevodit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevodit
- rozvoj společenského i estetického vkusu

5.5 Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy

Oblast biologická

- zachovávat správné držení těla
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Oblast psychologická

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Oblast interpersonální

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Oblast sociálně kulturní

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat,

vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídít se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Oblast enviromentální

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

EVALUAČNÍ SYSTÉM

Hlavním cílem evaluace je ověření a zlepšení kvality. Během evaluace oceňujeme, co se podařilo, reflektujeme, co se nepodařilo, uvažujeme, co by se dalo zlepšit a jak postupovat dál.

Při každém evaluačním procesu si musíme ujasnit odpovědi na otázky

- ✓ Co budeme evaluovat?
- ✓ Kdo se bude podílet na evaluaci?
- ✓ Jak, jakými způsoby a metodami budeme evaluovat, s jakými výstupy?
- ✓ Kdy budeme evaluovat, v jakých časových intervalech?

Přehled evaluačních činností

Do hodnocení podmínek vzdělávání jsou zapojeni všichni zaměstnanci školy. Individualizace vzdělávání vyžaduje sledovat rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte a ty dokumentovat.

K tomu nám pomáhá každodenní, dlouhodobé a systematické sledování. Každá učitelka si vytváří svůj systém sledování, hodnocení a způsob záznamů pokroků dítěte.

Evaluace ŠVP

Evaluace ŠVP provádí učitelky průběžnou praxí, poznatky a postřehy si předávají na pedagogických poradách, učitelky mohou průběžně navrhnout změny v ŠVP

Evaluace TVP

Evaluace TVP se provádí písemně po ukončení každého tematického celku. Na konci školního roku se dále písemně provádí celkové hodnocení TVP, které musí obsahovat zpětnou vazbu ke zpracování TVP, výstupy a doporučení pro zpracování dalšího, musí posoudit soulad ŠVP a TVP. Jednotlivé aktuální postřehy učitelka zaznamenává do třídní knihy nebo týdenního plánu.

Evaluace dětí

Evaluace dětí je praktikována formou interně diagnostického dotazníku pro potřeby učitelky v aplikaci „Správa MŠ“. Dále je pro každé dítě vedeno osobní portfolio, kde je vkládán vzorek úrovně základní kresby na začátku a konci školního roku a další pracovní listy, které jsou v průběhu školního roku dítětem vytvořeny. Jednotlivé aktuální postřehy si učitelka zaznamenává na volný arch do portfolio dítěte.

Autoevaluace učitelky

Autoevaluaci praktikuje každá učitelka formou průběžného hodnocení tematických celků a současně také formou závěrečného hodnocení své roční činnosti.

Evaluace zaměstnanců ředitelkou

Evaluace zaměstnanců probíhá formou hospitací, formou průběžného pozorování, rozhovoru, diskusí, analýzou projektů.

Evaluace činností školy

Evaluace činností školy se provádí průběžně formou rozhovorů s rodiči v průběhu školního roku nebo příležitostně, formou dotazníkového šetření zaměřeného na názory rodičů, většinou na konci školního roku. Z výsledků určí učitelky závěry pro svou další práci.

Použitá literatura

- Manuál Zásady pro zpracování, vyhodnocování a úpravu školního vzdělávacího programu www.edu.cz
- Odborný článek: Manuál k přípravě ŠVP mateřské školy www.rvp.cz
- RVP PV. Praha: Výzkumný ústav pedagogický, 2004. ISBN 80-239-5940-9.
- RVP PV. Praha: Výzkumný ústav pedagogický, 2021
- Národní pedagogický institut České republiky – RVP pro Předškolní vzdělávání, 14.01.2025

Školní vzdělávací program vydala ředitelka školy Mgr. Hana Jandová. Na jeho zpracování se podílel kolektiv pedagogických pracovníků mateřské školy.